

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

СЛОВО – НАШ НАРОД
Микола
Вінграновський

**МОВА ЯК СВІТ СВІТІВ.
ГРАМАТИКА І ПОЕТИКА ТЕКСТОВИХ СТРУКТУР**

ПРОГРАМА

13-ої МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

8–9 листопада 2018 року

Київ – 2018

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Леонід ГУБЕРСЬКИЙ – академік НАН України, доктор філософських наук, професор, ректор Київського національного університету імені Тараса Шевченка, голова оргкомітету.

Віктор МАРТИНЮК – доктор біологічних наук, професор, проректор з наукової роботи Київського національного університету імені Тараса Шевченка, заступник голови оргкомітету.

Петро БЕХ – кандидат філологічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи (міжнародні зв'язки), заступник голови оргкомітету.

Григорій СЕМЕНЮК – доктор філологічних наук, професор, директор Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, заступник голови оргкомітету

Ганна ЧЕРНЕНКО – кандидат філологічних наук, доцент, заступник директора Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, заступник голови оргкомітету

Анатолій МОЙСІЄНКО – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови та прикладної лінгвістики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, заступник голови оргкомітету

Світлана ЄРМОЛЕНКО – член-кореспондент НАН України, доктор філологічних наук, професор, завідувач відділу стилістики та культури мови Інституту української мови НАН України

Любов МАЦЬКО – академік АПН України, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри стилістики української мови Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Ірина ГОЛУБОВСЬКА – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри загального мовознавства та класичної філології Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Людмила ГРИЦИК – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри історії української літератури, теорії літератури та літературної творчості Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Марія ІВАНИЦЬКА – доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри германської філології та перекладу Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Олена ІВАНОВСЬКА – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри фольклористики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Ольга ПАЛАМАРЧУК – кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри слов'янської філології Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Ростислав РАДИШЕВСЬКИЙ – член-кореспондент НАН України, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри полоністики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Олена СНИТКО – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри російської філології Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Лариса ШЕВЧЕНКО – член-кореспондент НАН України, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри стилістики та мовної комунікації Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Лідія ГНАТЮК – доктор філологічних наук, професор кафедри української мови та прикладної лінгвістики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Оксана НІКА – доктор філологічних наук, професор кафедри української мови та прикладної лінгвістики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Ірина АРІБЖАНОВА – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та прикладної лінгвістики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Оксана БАС-КОНОНЕНКО – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та прикладної лінгвістики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Святослав ШЕВЕЛЬ – кандидат філологічних наук, заступник директора Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Секретар оргкомітету **Олександр СТРОКАЛЬ** – кандидат філологічних наук, асистент кафедри української мови та прикладної лінгвістики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ **8–9 листопада, четвер–п’ятниця**

09.00 – 10.00 реєстрація учасників конференції
10.00 – 12.30 пленарне засідання (Актова зала)
12.30 – 13.30 перерва на обід
13.30 – 16.00 секційні засідання
16.00 – Підсумкове пленарне засідання

Секція I – ауд. 37
Секція II – Актова зала
Секція III – ауд. 63
Секція IV – ауд. 135
Секція V – ауд. 130
Секція VI – ауд. 97

СЕКЦІЇ

Секція I. Історія української мови
Секція II. Сегментна і надсегментна фонетика
Секція III. Лексикологія та лексикографія
Секція IV. Когнітологія
Секція V. Граматикологія
Секція VI. Лінгвопоетика

РЕГЛАМЕНТ

Доповідь на пленарному засіданні – до 15 хв.
Доповідь на секційному засіданні – до 10 хв.
Виступ у дискусії, повідомлення – до 5 хв.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

(Актова зала)

Григорій СЕМЕНЮК – д. філол. наук, професор, директор Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка,

Вступне слово

Галина НАЄНКО, д. філол. наук, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

100 років історії української мови в Київському університеті

Оксана НІКА, д. філол. наук, професор, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Володимир Олексійович Розов в історії університету Святого Володимира

Сергій РІЗНИК, к. філол. наук, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Наукова особистість Іллі Корнійовича Кучеренка в українській граматиці

Лідія ГНАТЮК, д. філол. наук, професор, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Національна мовна особистість і культура історичної пам'яті українців

Алла БОНДАРЕНКО, д. філол. наук, доцент, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Мовосвіт поезії Василя Стуса.

Юрій МОСЕНКІС, д. філол. наук, професор, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Писемність Трипілля, Трої та Греції

Міхаель МОЗЕР, д. габлітований, професор, Віденський університет, Австрія; Католицький університет імені Петра Пазманя, Угорщина

Чи історія літературної мови є історія мови літератури?

Олександр БОНДАРЕНКО, к. філол. наук, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Консцієнтальний вимір гібридної війни: мова, міфи, релігія та культура

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

Секція I ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ Ауд. 37

Керівники: Юрій МОСЕНКІС, д. філол. наук, професор

Секретар: Юлія КУЗЬМЕНКО, студентка

Iurii MOSENKIS, Dr. Sc. (Philology), Prof., Taras Shevchenko National University of Kyiv

The oldest european city-names: Cretan towns in linear a (XX–XV centuries BC)

Василь Денисюк, к. філол. наук, доцент, Уманський державний педагогічний університет ім. Павла Тичини.

Словник скорочень у пам'ятках давньоруської мови

Ліана НАУМЕНКО, старший викладач, Інститут гуманітарних наук Університету ДФС України, м. Ірпінь

Назви посуду для приготування їжі в історії української мови

Олеся ГИЛЯНОВСЬКА, магістрант, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Етимологія антропонімів у «Синописі»

Ігор МАРУШЕЧКО, магістр української філології, Варшава, Польща

Український алфавіт латинськими літерами

Максим БОНДАРЕНКО, студент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Українські топоніми, похідні від назв рослин: регіональна специфіка в лінгвістичному висвітленні

Юлія КУЗЬМЕНКО, студентка, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Лексика з компонентом *фото-* в українській мові: генеза, історія, особливості функціонування

Тетяна АСЄЄВА, студентка, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Комунікативний аспект барокової проповіді початку XVII ст. (на основі казань Леонтія Карповича)

Анастасія ТУРЛЮН, студентка, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Функціонування термінів риторики у словниках, граматиках і трактатах XVII ст.

**Секція II
СЕГМЕНТНА І НАДСЕГМЕНТНА ФОНЕТИКА
Актова зала**

*Керівники: Ірина КОЗЛЕНКО, к. філол. наук, доцент
Секретар: Віта ЧЕРНИШУК, аспірант*

Людмила УКРАЇНЕЦЬ, д. філол. наук, професор, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Фоносемантика українських народних замовлянь

Ірина КОЗЛЕНКО, к. філол. наук, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Фонемна реалізація української флексії

Оксана БАС-КОНОНЕНКО, к. філол. наук, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Анатомо-фізіологічні умови звукотворення: резонаторна система мовця.

Віра БЕРКОВЕЦЬ, к. філол. наук, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Українське фонетичне слово в аспекті міжмовної інтерференції

Дмитро ТЕРЯЄВ, к. філол. наук, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Артикуляційно-акустична структура української та російської казки

Зоя ДУДНИК, к. філол. наук, завідувач лабораторії експериментальної фонетики, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Назрілі питання фонетичного аналізу

Віта ЧЕРНИШУК, аспірант, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Висока співоча форманта як специфічна риса професійного співочого голосу

Валентина РОБЕЙКО, асистент, *Київський національний університет імені Тараса Шевченка*

Навчальний онлайн-інструментарій для створення фонетичних транскрипцій

Марина ЯРМОЛІНСЬКА, філолог 1-ої категорії, *Київський національний університет імені Тараса Шевченка*

Типологія милозвучності української мови

Олександра КАСЬЯНОВА, здобувач, *Київський національний університет імені Тараса Шевченка*

Варіативність губних приголосних у сильній та слабкій позиціях (за матеріалами експериментально-фонетичного дослідження)

Ірина ГАЛАБУЗІНА, студентка, *Київський національний університет імені Тараса Шевченка*

Типове й індивідуальне в артикуляції українських щілинних приголосних (за даними палатограм)

Інна СОКОЛОВА, студентка, *Київський національний університет імені Тараса Шевченка*

Звукосимволізм у творчості Ліни Костенко (на матеріалі збірок «Річка Геракліта» та «Мадонна перехресть»)

Секція III ЛЕКСИКОЛОГІЯ ТА ЛЕКСИКОГРАФІЯ Ауд. 63

*Керівники: Олександр СТИШОВ, д. філол. наук, професор
Секретар: Юлія РОМАНЮК, студентка*

Володимир ЧУМАК, к. філол. наук, професор, **Лариса КОРНІЄНКО**, к. філол. наук, *Інститут мовознавства НАН України*

Структурна параметризація перекладних українсько-іншомовних фразеологічних словників кінця XX – початку XXI століть

Олександр СТИШОВ, д. філол. наук, професор, *Київський університет імені Бориса Грінченка*

Новітні явища в словотворенні української мови початку XXI століття

Світлана БОГДАН, к. філол. наук, професор, завідувач кафедри історії та культури української мови Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Лексичний регулятив *хтось* / *хтосічок* в епістолярних текстах Лесі Українки

Gabriel ROŽAI, doktor filozofie, Univerzita Mateja Bela

Slovensko-maďarské etnicko-jazykové kontakty v toponymii východného gemera

Оксана МАЦЬКО, к. філол. наук, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Проблема дефініції терміна “оказіоналізм”

Людмила КРАВЧЕНКО, к. філол. наук, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Назви українських міст до і після процесу декомунізації

Інна КОЛОМІЄЦЬ, к. філол. наук, Уманський державний педагогічний університет імені П. Г. Тичини

Словесні фігури контрасту як засоби емотивного впливу сучасного проповідницького жанру

Ірина ГОНЦА, к. філол. наук, Уманський державний педагогічний університет імені П. Г. Тичини

Функціонально-прагматичні особливості найменувань в мас-медійних текстах Уманщини

Оксана ЗУБАНЬ, к. філол. наук, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Електронні лексикографічні інтернет-ресурси: типологія, структура, функціонал

Ірина ГОПАНЧУК, к. філол. наук, доцент, Київський національний торговельно-економічний університет

Особливості перекладу та редагування наукових текстів

Світлана ЛУТАВА, викладач, Академія праці, соціальних відносин і туризму

Проблематика введення терміна «локус» в українському мовознавстві та його дефініція

Тетяна НІКОЛАШИНА, к. філол. наук, доцент, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка

Структурні моделі урбанонімів

Юлія РОМАНЮК, студентка, *Київський національний університет імені Тараса Шевченка*

Лексична база відонімних урбанонімів (на матеріалі урбанонімії Житомирської області)

**Секція IV
КОГНІТОЛОГІЯ
Ауд. 135**

Керівники: Тетяна СЕМАШКО, д. філол. наук, доцент

Секретар: Аліна ЗАБОЛОТНА, студентка

Тетяна СЕМАШКО, д. філол. наук, доцент, *Національний університет біоресурсів і природокористування України*

Опозиція «красивий – некрасивий» у контексті візуальної стереотипізації

Світлана ШУЛЯК, д. філол. наук, доцент, *Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини*

Вербалізація концепту ВОГОНЬ в українських замовляльних текстах

Ірина ІВАНОВА, д. філол. наук, доцент, *Харківська державна академія культури*

Медіаілюзія: стилістичні маркери в сучасному рекламному тексті (на матеріалі текстів болгарської і української реклами)

Ірина СЕРЕБРЯНСЬКА, к. філол. наук, доцент, *Сумський державний університет*

Метафоризація освіти в мові ЗМІ (соціоморфні моделі)

Людмила ДЕЙНА, к. філол. наук, асистент, *Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка*

Дискурсивні параметри фізіологічно-естетичної оцінки в щоденниковому дискурсі Володимира Малика

Наталя СВИЩ, учений секретар *Ізмаїльського гуманітарного університету*

Мовна специфіка українського весілля

Майя МОЗЕР, аспірант, *Київський національний університет імені Тараса Шевченка*

Фрейм і семантична сітка як статична модель організації знань у маркетинговому дискурсі

Вікторія ДЕМЧУК, студентка, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Особливості вербалізації концепту ЗОВНІШНІСТЬ у романі С. Андрухович «Фелікс Австрія»

Аліна ЗАБОЛОТНА, студентка, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Мовленнєві етикетні формули в адвокатській промові: від радянського формалізму до утвердження лінгвокультурної ідентичності

Богдана БОГЕЛЬСЬКА, студентка, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Соціально-статусні параметри діалектного тексту

Софія МОСТОВА, студентка, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Аксіологічний складник концепту МОВА у «Щоденниках» О. Гончара

Секція V
ГРАМАТИКОЛОГІЯ
Ауд. 130

Керівники: Наталія ДАРЧУК, д. філол. наук, професор

Секретар: Анастасія ГУДЗЬ, студентка

Василь ОЖОГАН, д. філол. наук, професор, Національний університет «Києво-Могилянська академія»

Дискурсивний потенціал заперечних займенникових слів

Наталія ДАРЧУК, д. філол. наук, професор, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Дерево залежностей як маршрутизатор синтаксичних зв'язків у реченні

Наталя КОБЧЕНКО, к. філол. наук, доцент, Національний університет «Києво-Могилянська академія»

Перехідні вияви займенникових слів

Олена ЛАВРІНЕЦЬ, к. філол. наук, доцент, Національний університет «Києво-Могилянська академія»

Структурно-семантична специфіка та динаміка функціонування пасивних конструкцій у сучасному адміністративно-канцелярському підстилі

Лілія КОСТИЧ, к. філол. н., доц., Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Комунікативно-прагматичне навантаження граматичного значення

Ірина АРІБЖАНОВА, к. філол. н., доц., Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Рематична інверсія: до питання про принципи структурування і типології висловлень

Наталія ЛУКАШ, к. філол. наук, асистент, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка

Валентний потенціал предикатів кількості в українській мові

Анастасія ГУДЗЬ, студентка, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Інверсія в усному спонтанному мовленні (на матеріалі мовлення футболістів коментаторів)

**Секція VI
ЛІНГВОПОЕТИКА
Ауд. 97**

Керівники: Костянтин ГОЛОБОРОДЬКО, д. філол. наук, професор

Секретар: Валентина ФІЛІНЮК, к. філол. наук, доцент

Костянтин ГОЛОБОРОДЬКО, д. філол. наук, професор, Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди

Світ символу в поезії Олександра Олеся

Алла БОНДАРЕНКО, д. філол. наук, доцент, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Принцип структурно-семантичної симетрії в поетичних текстах Анатолія Мойсієнка

Тетяна БЕЦЕНКО, д. філол. наук, професор, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка

Модуси реалізації уснословесного компонента в поетичному ідіостилі Василя Голобородька

Наталія НАУМЕНКО, д. філол. наук, професор, Київський національний університет харчової промисловості

Формозмістові концепти сонета як жанру "винної" поезії

Вікторія КОЛОМІЙЦЕВА, к. філол. наук, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

«Теургія» – як богодійство у слові (за однойменною збіркою М. Боровка)

Олександр СТРОКАЛЬ, к. філол. наук, асистент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Поетика кольороназв у творчості Анатолія Мойсієнка

Дмитро ЧИСТЯК, к. філол. наук, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Мова української символістської поезії

Алла ПАВЛОВА, к. філол. наук, доцент, Національний університет державної фіскальної служби України

Особливості функціонування етично значущої лексики в поетичній мові Оксани Шалак

Тетяна РУДЮК, к. філол. наук, доцент, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Експресивні засоби динамізації поетичного тексту

Валентина ФІЛІНЮК, к. філол. наук, доцент, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Мовний образ сонця в романі «Тронка» Олеся Гончара

Віра ПОТІХА, к. філол. наук, доцент, Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова

Порівняння як стилістичний засіб у творчості Ганни Чубач

Ярина ХОДАКІВСЬКА, завідувач лабораторії комп'ютерної лінгвістики, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Рима в поетичній книзі Василя Барки «Океан»

Інна МЕЛЬНИК, студентка, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Мовні засоби поетів «тихої лірики»